

Vprašanja DPP

Družba 4

1. Kakšen je namen predmeta družba v osnovni šoli?
2. Katera področja razvoja otrokove osebnosti razvijamo pri pouku družba?
3. Kakšna okolja poznate? Opišite jih!
4. Navedite primer vsebinskega znanja iz vsebin predmeta družba!
5. Navedite primer procesnega znanja iz vsebin predmeta družba!
6. Navedite vsaj 4 komunikacijske spretnosti, ki jih razvijamo pri učencih spri pouku družba!
7. Navedite vsaj 5 raziskovalnih spretnosti, ki jih razvijamo pri učencih pri pouku družba!
8. Navedite vsaj 4 socialne spretnosti, ki jih razvijamo pri učencih pri pouku družba
9. Navedite temeljne značilnosti konstruktivističnega načina učenja in poučevanja!

10. Zapišite faze konstruktivističnega pristopa

Konstruktivizem je pristop, ki poudarja aktivno vlogo učenca pri izgradnji razumevanja in osmišljanja informacij.

Konstruktivističen način pouka zaznamuje, da otrok konstruira svoje znanje sam. Faze: 1. orientacija-izbor, napoved tematskega sklopa, vsebine, ciljev. 2. elicitacija (pregled otrokovih predstav)- iskanje predznanja, da bi lahko načrtovali pouk glede na njihove potrebe. 3. rekonstrukcija otrokovih idej-izvedba ustreznih aktivnosti, ki jih izvajajo učenci, zato, da bi potrdili, spremenili ali izpolnili predhodne predstave. 4. aplikacija otrokovih idej- dejanska ali hipotetična uporaba na novo pridobljenega znanja

v konkretnem okolju. 5.pregled sprememb, prvotnih idej-analiza otrokovih predstav po izvajanju aktivnosti (primerjava končnih in začetnih predstav).

11. Opišite izkustveno učenje!

Je proces ustvarjanja znanja prek transformacije izkušenj; je krožni proces. Sestavine izkustvenega učenja: konkretna izkušnja (eksperiment), razmišljajoče opazovanje (pogovor o eksperimentu, analiza), abstraktna konceptualizacija (pridemo do spoznanj, definicije), aktivno eksperimentiranje (učenec to, kar je ozavestil, se naučil, preizkuša v realni življenjski situaciji).

12. Utemeljite pomen izkustvenega učenja pri pouku družba!

13. Vloga učenca v konstruktivističnem učenju?

14. Faze izkustvenega učenja?

1. načrtovanje učne izkušnje (načrtovanje dejavnosti, priprava prostora in gradiva),
2. uvodna faza (učitelj identificira pričakovanja udeležencev do učne izkušnje, vzpostavi dobro skupinsko vzdušje, seznaniti udeležence s »pravili igre«),
3. faza aktivnosti (dejavnosti poteka, se odvija),
4. faza analize (uredi in osmisli izkušnjo, vsebina in proces, povratna informacija; brez nje bi bila prejšnja aktivnosti je »družabna zadeva«),
5. faza povzetka, integracije in transfera (vodja je najbolj aktiven, zveza med izkušnjo in svojo prakso),
6. faza evalvacije (vodja kombinira subjektivne in objektivne vire informacij).

15. Navedite primer dejavnosti učenca, s katerim bi dosegali cilj: razvijanje drobne finomotorike (psihomotorični cilj)

16. Navedite primer dejavnosti učencev, kjer bi z njo dosegali cilje vseh treh področij (kognitivnega, psihomotoričnega, vzgojnega)!

17. Kaj je metakognicija in navedite primer za njeno uporabo pri predmetu družba!
18. Vloga učitelja pri konstruktivističnem načinu poučevanja?
19. Vloga učitelja pri izkušenjsko usmerjenem pouku?
20. Katera so načela izkušenjskega učenja?
21. Katere so metode izkušenjskega učenja?
22. Opišite učno okolje, ki podpira izkušenjsko učenje!
23. Kaj je problemski pouk?
24. **Katere so strategije reševanja problemov?**

Bransfordova in Steinova strategija:

1. Identificiranje problema in možnosti, ki so na voljo. To je začetek procesa, je ključni prvi korak, v katerem ugotovljamo, kaj predstavlja problem.
2. Definiranje ciljev in predstavljanje problema. Za oboje je treba pozornost usmeriti na pomembne informacije.
3. Raziskovanje možnih strategij, poti, ki bodo pripeljale do zastavljenih ciljev.
4. Napovedovanje rezultatov in delovanj; pri tem je mišljeno tudi napovedovanje posledic. V tej fazi se izvajajo različne aktivnosti za doseg rešitve.
5. Pogled nazaj na učenje. Ta stopnja je zelo pomembna, ker gre za reflektivno analizo poteka dela, osmišljanje posameznih dejavnosti, povezovanje pridobljenih znanj.

25. **Vloga učitelja pri uvajanju učencev v reševanje problemov?**

Pomembno je, da pri reševanju problemov učitelji:

- preverijo, se prepričajo ali učenci razumejo problem,
- spodbujajo učence, da pogledajo na problem iz različnih zornih kotov,
- pomagajo učencem razvijati sistematične načine preverjanja alternativ (npr. kaj bi se zgodilo, če...)

- spodbujajo k ubesedenju posameznih korakov, faz,
- spodbujajo učence k razmišljanju in se ogibajo ponujanju rešitev.

26. Navedite primer vsebine iz predmeta družbe, ki bi jo z učenci obravnavali po problemski metodi?

27. Navedite primere (vsaj tri) avtentičnih problemov, ki bi jih lahko obravnavali pri predmetu družba.

28. Kaj so to avtentične naloge? Navedite primer!

29. **Katere temeljne kognitivne spretnosti razvijamo pri učencih z metodo reševanja problemov?**

- Reševanje problemov,
- Kritično razmišljanje,
- Premišljevanje s pomočjo dejstev in argumentov,
- Ustvarjalno razmišljanje.

30. Kaj pomeni, da morajo učenci opraviti refleksijo po opravljenem učnem delu?

31. Zakaj mora učitelj opraviti refleksijo dela po zaključeni učni enoti, tematskem sklopu...?

32. Navedite primere vprašanj, ki razvijajo vsa učenčeva čutila!

33. **Navedite primer vprašanja na stopnji razumevanja (Bloom) za učence prvega razreda! (vsebina-okolica šole)**

Prvi razred:

Stopnja: RAZUMEVANJE- ugotavljanje vzročno posledičnih odnosov, iskanje primerov

Primer: Maša in Mitja sta včeraj pohajkovala po gozdu. Čisto sta pozabila na uro in na pot, po kateri sta prišla. Kaj jima lahko pomaga, da bosta zopet našla pot domov. (mislim pa, da moramo mi navesti primer **vsebina-okolica šole**)

34. Kakšne so značilnosti raziskovalnega učenja?

- Opazovanje,
- Zapisovanje opažanj
- Iskanje povezav med rezultati opazovanj
- Oblikovanje domnev, hipotez za razlago med rezultati
- Načrtovanje poskusa za preverjanje hipotez
- Oblikovanje zaključkov, sklepanje
- Sporočanje, predstavitev zaključkov
- Kritičen razmislek o interpretaciji.

35. Zakaj vključujemo raziskovalno učenje v pouk spoznavanja okolja?

36. Zakaj vključujemo raziskovalno učenje v pouk družbe?

37. Opišite opazovanje in navedite primer naloge za razvijanje opazovanja pri učencih!

Opazovanje je mišljeno kot načrtna in usmerjena dejavnost, pri kateri je treba uporabiti čim več čutil (vid, sluh, okus, vonj, tip), odvisno od tega kaj opazujemo. Včasih pa je treba izključiti določena čutila, če se želimo osredotočiti npr. na zvok ali poduhati cvetlico, je najbolje mižati. Opazovanje je lahko usmerjeno v celoto ali v posamezne dele, podrobnosti ali razlike, v predmete ali pojave.

38. Opišite dejavnost (postopek) primerjanja. Napiši primer vprašanja, s katerim usmerjate učence v primerjanje!

Primerjanje je ugotavljanje razlik ali podobnosti. Primerjamo lahko predmete, pojave, odnose, primerjamo med dvema ali več elementi. Z opazovanjem zaznavamo, torej s čutili zaznavamo razlike, neenakosti, torej analiziramo.

Najpogostejša vprašanja, s katerimi usmerjamo učence v primerjanje, so: kaj je večje, kaj je starejše, kaj lahko primerjaš, v čem opaziš razlike, v čem je podobnost, v čem je enakost,...

39. Opišite postopek razvrščanja in navedite primer naloge!

Razvrščanje je postopek, ki temelji na primerjanju, ugotavljanju razlik ali podobnosti. Razvrščamo lahko predmete, telesa, snovi, množice stvari, pojave, odnose. Pri razvrščanju lahko nastanejo hierarhične strukture, ki služijo za opisovanje. Razvrščamo lahko po enem ali več kriterijih. Vprašanja, ki vodijo v razvrščanje so: kaj sodi skupaj, po čem boš oblikoval skupino, v čem so si skupine različne.

40. Opišite urejanje in navedite primer naloge!

Urejanje je pogosto v kombinaciji z razvrščanjem. Najenostavnejše je, če so stvari različne. Je nadgradnja primerjanja.

41. Opišite dejavnost načrtovanja in navedite primer naloge!

Načrtovanje je dejavnost pri kateri gre za odločanje o aktivnostih, pristopih, ciljnih, vsebinah. Primer: kaj storiti da bo...? Pomembno je da je naloga smiselna.

42. Opišite postopke napovedovanja, predvidevanja in postavljanja hipotez! Navedite primer naloge!

Napovedovanje, predvidevanje postavljanje hipotez sta postopka ki vežeta na vprašanje kaj bi se zgodilo, če... Gre za napovedi izidov dogodkov, poskusov. Tudi za te dejavnosti so potrebne izkušnje. Otroke spodbujamo z vprašanji: kaj opaziš, kaj ti pove, kaj sklepaš...

43. Opišite proces sklepanja in utemeljevanja in navedite primer naloge!

44. Opišite dejavnost predstavljanja in sporočanja in navedite primer naloge!

Predstavljanje, sporočanje je dejavnost, s katero učenci predstavljajo svoje delo in ugotovitve drugim. Gre za predstavitev poteka procesa in procesa doživljanja. Otroci naj predstavijo tudi svoja občutja in počutja, doživljanja.

45. Opišite vrednotenje in presojanje in navedite primer naloge!

Vrednotenje, presojanje zahteva kritično razmišljanje, izbor kriterije za presojo, vrednotenje. Pri vrednotenju je pomembno prepoznavanje emocionalnih dejavnikov, ki lahko vplivajo na presojo.

46. Temeljne značilnosti sodelovalnega učenja?

Je učenje v majhnih skupinah, v katerih zastavimo delo tako, da obstaja pozitivnost med člani skupine, ko skušajo s pomočjo neposredne interakcije doseči skupen cilj. Ohrani se odgovornost vsakega posameznega člana skupine. Skupine so sestavljene heterogeno, glede na sposobnosti učencev, kot tudi glede na osebne značilnosti. Vodstvene funkcije so porazdeljene. Poudarek je na kognitivnih in socialnih ciljih. Poteka poučevanje sodelovalnih veščin. Učitelj opazuje veščine in posreduje le kadar je potrebno.

47. Kateri so bistveni dejavniki sodelovalnega učenja?

48. Naštejte vsaj 4 strukture sodelovalnega učenja!

49. Kakšne so razlike med skupinsko obliko dela in sodelovalnim učenjem?

Sodelovalno učenje: pozitivna soodvisnost, posameznikova odgovornost, skupine so heterogene, vodstvene funkcije so razdeljene, odgovornost drug do drugega, poudarek na kognitivnih in socialnih ciljih, poučevanje socialnih veščin, skupine analizirajo svoja dejanja. Skupinske oblike dela: ni pozitivne soodvisnosti, ni jasne posameznikove odgovornosti, skupine so homogene, določen je vodja, odgovornost samo zase, ni analize.

50. Katere socialne spretnosti si učenci razvijajo s pomočjo sodelovalnega učenja?

Sodelovalno učenje temelji na sodelovanju, vzajemnem delu in medsebojni pomoči vseh udeležencev, za doseganje skupnih ciljev.

51. Katere vsebine so primerne za sodelovalno učenje?

52. Utemeljite pomen refleksije učencev o delu, ki je potekalo kot sodelovalno učenje!

Po opravljenem delu naredi skupina refleksijo. Učenci razmišljajo o poteku svojega dela, o prijetnih in neprijetnih stvareh, ki so jih ob tem doživeli, o nalogi, ki so jo opravili, o vrednotenju.

53. Vloga učitelja pri vključevanju sodelovalnega učenja v pouk?

Vloga učitelja je pomembna, da ustvari tako učno okolje (ozračje, metode, strategije,...), ki spodbudno deluje na sodelovanje med učenci in razumevanje sodelovalnega učenja.

54. **Opišite igro vlog!**

Igra vlog je metoda, ko učenec začasno prevzame vlogo (razmišljanje, čustvovanje, vedenje...) nekoga drugega in jo igra. Učenci igrajo različne vloge v namišljenih situacijah, da bi raziskovali in razvijali svoje sposobnosti na spoznavnem, čustvenem, socialnem in psihomotoričnem področju ter pridobivali nova znanja.

55. **Opišite metodo simulacije!**

Simulacija pa se dogaja, ko učenec igra sebe v namišljeni situaciji, kot da bi bila realna.

56. Kakšne so razlike med metodama igre vlog in simulacijo? Navedite primera za vsako!

57. Kakšne namene lahko dosegamo z metodama igre vlog in simulacije?

58. Pomen diskusije in refleksije ob koncu poteka igre vlog?

59. Opišite vlogo učitelja pri izvajanju pouka, ki je osredotočen na aktivnosti učencev!

60. V čem se razlikujeta učiteljeva letna priprava in priprava na učno uro?

ELEMENTI LETNE PRIPRAVE: opredelitev ciljev v okviru vsebin v učnem načrtu za posamezno šolsko leto; izbor metod in oblik dela; dejavnosti za učence; načini in oblike preverjanja; časovna opredelitev; didaktična sredstva in pripomočki; učbeniki; medpredmetne povezave.

PRIPRAVA UČNE URE:?

61. Katera vsebinska znanja preverjamo in ocenjujemo pri pouku družba?

- DEKLARATIVNA (informacije, dejstva, pojmi, pravila, sheme,...)
- PROCEDURALNA (postopki)

62. Katera procesna znanja preverjamo in ocenjujemo pri pouku družba?

- KOMPLEKSNO RAZMIŠLJANJE
- PROCESIRANJE INFORMACIJ
- IZRAŽANJE
- SODELOVANJE
- MISELNE NAVADE

63. Kakšna je razlika med preverjanjem in ocenjevanjem?

S preverjanjem znanja se zbirajo informacije o tem, kako učenec dosega cilje oz. standarde znanja iz učnih načrtov, in ni namenjeno ocenjevanju znanja. Doseganje ciljev znanja se preverja pred, med in ob koncu obravnave novih vsebin iz učnih načrtov.

Ocenjevanje znanja je ugotavljanje in vrednotenje, v kolikšni meri učenec dosega cilje oz. standarde znanja, in se opravi po preverjanju znanja. Ocenjujejo se učenčevi ustni odgovori ter pisni, likovni, tehnični, praktični in drugi izdelki, projektno delo, nastopi učencev in druge dejavnosti.

64. Kaj so to standardi znanja?

Standardi znanja izhajajo iz preverljivih operativnih ciljev, ki so praviloma določeni v učnih načrtih. Opredeljujejo stopnje doseganja cilja. So preverčivi in so temelj za preverjanje doseženosti operativnih ciljev. Zajemajo celoten razpon znanja na vseh taksonomskih ravneh (spoznavanje, razumevanje, uporaba,...). Pri sestavi preizkusa je treba upoštevati tri ravni standardov: minimalne, temeljne in višje.

65. Katere alternativne načine preverjanja in ocenjevanja znanja uporabljamo pri pouku družba?

Med alternativne načine preverjanja in ocenjevanja znanja sodi presojanje veččin. Primeri takšnega preverjanja in ocenjevanja znaja so npr. simulacije, projekcije in rekonstrukcije

66. Navedite primer naloge za preverjanje znanja, kjer bi uporabili simulacijo!

Učenec npr. ne zapiše ali pove, kaj je bonton, temveč zaigra situacijo, v kateri bo pojem in njegov pomen uporabil.

67. Opišite alternativni način preverjanja znanja, ki se imenuje projekcija. Navedite primer!

Projekcija spodbuja odkrivanje principov. Sem sodijo razmišljanja, kaj bi bilo, če se nekaj ne bi ali pa bi se zgodilo, kako bi se odvijali dogodki ipd. Učenci se igrajo s hipotezami, eksperimentirajo z njihovimi možnostmi.

Primer: Kaj bi se zgodilo s krajem, če nebi zgradili neko tovarno, cesto, naselje, če bi bile naravne danosti drugačne?

68. Opišite alternativni način preverjanja znanja, ki se imenuje rekonstrukcija. Navedite primer!

Pri rekonstrukciji se učenci ukvarjajo s stvarmi, ki jih še ne poznajo, lahko dokončajo neko delo...

Primer: ?

69. Razlika med sprotnim in končnim preverjanjem ter ocenjevanjem?

Sprotno preverjanje poteka ves čas procesa učenja in poučevanja, procesa doseganja želenih ciljev prek obravnave učnih vsebin.

Končno preverjanje pa izvedemo ob koncu obravnave nekega sklopa ciljev, da bi ugotovili, ali so učenci usvojili znanja, dejavnosti, postopke in spretnosti. Za končno preverjanje morajo biti oblikovani jasni kriteriji.

70. Kaj so to kriteriji znanja? Navedite primer kriterijev za procesno znanje- opazovanje!(odlično, prav dobro, dobro, zadostno)

71. Navedite primer kriterijev za vsebinska znanja-npr. razumevanje (odlično, prav dobro, dobro, zadostno).

Družba 5

1. Razložite postavko: Učitelj naj bi bil razmišljujoč praktik!

Učeči se učitelj živi in deluje v skladu z načelom vseživljenjskega učenja. Je razmišljujoč praktik, sposoben soočati namene, ravnanja, dosežke ter aktivno in reflektivno sodelovati z drugimi in tako prispevati k svojemu strokovnemu in osebnostnemu razvoju ter razvoju okolja, šole.

2. Naštete vsaj tri lastnosti, ki opredeljujejo kompetentnega učitelja na področju komunikacije in odnosov!

- Učinkovito komunicira z učenci, razvija pozitivno skupinsko ozračje ter dobre odnose z učenci in med njimi samimi
- Izkazuje in pri učencih razvija sporazumevalno zmožnost v slovenskem jeziku
- Pri učenci razvija socialne veščine, razume in obvlada osnovne postopke in načela svetovalnega pogovora in dela z učenci
- Oblikuje varno in spodbudno učno okolje, v katerem se učenci počutijo sprejete, se ceni različnost in spodbuja samostojnost in odgovornost
- (so)oblikuje jasna pravila za disciplino in vedenje v razredu
- Uporablja ustrezne strategije za soočenje z neprimernim vedenjem, agresivnostjo in konflikti
- izkazuje pozitiven odnos do učencev, ob razumevanju in spoštovanju do njihovega socialnega, kulturnega, jezikovnega in religioznega porekla
- se zaveda etičnih okvirov svojega delovanja in jih upošteva

3. Kaj pomeni, da ima učitelj razvito kompetenco za lasten profesionalen razvoj?

Razvijanje lastne profesionalnosti

- Raziskovalni pristop in usmerjenost v reševanje problemov,
- Odgovorno usmerjanje lastnega profesionalnega razvoja v procesu vseživljenjskega učenja

4. Kako razumete kompetenco: učenje učenja pri učencih?

Učenje učenja je sestavljeno iz nagnjenja in sposobnosti organizirati in uravnavati svoje lastno učenje, samostojno in v skupini,. Vsebuje zmožnost učinkovitega gospodarjenja s časom, reševanje problemov, pridobivanje, obdelovanje, ocenjevanje in zbiranje, usvajanje novih znanj ter uporabe novih znanj in spretnosti v različnih okoljih. Z učenjem učenja učenci nadgrajujejo svoje poprejšnje izkušnje z učenjem in življenjske izkušnje v različnih okoliščinah. Zelo pomembna je motivacija in zaupanje vase.

5. Kaj je bistvo socialne kompetence?

Bistvo te kompetence so spretnosti konstruktivnega sporazumevanja v različnih okoljih, strpnosti, izražanja in razumevanja različnih pogledov, pogajanja z ustvarjanjem zaupanja in sočustvovanje.

Sposobnost:

- Ustvarjalnega komuniciranja v različnih družabnih situacijah (strpnost do pogledov vedenja drugih; zavest o individualni in kolektivni odgovornosti)
- Zbujati samozavest in se vživeti v čustva koga drugega
- Izražanja frustracij na konstruktiven način (obvladovanje agresije in nasilja in samouničevalnih vzorcev vedenja)
- Ločevati med poklicnimi in zasebnimi področji življenja in znati se upreti prenašanju konfliktov iz poklicne prakse v zasebno življenje
- Videti in razumeti različna stališča, ki so nastala zaradi raznolikosti in prispevati svoje lastne pozitivne poglede
- pogajanja

6. Zakaj je pomembno, da pri učencih razvijamo čustveno inteligenco?

Čustvena inteligenca je sposobnost pridobivanja in uporabe informacij čustvene narave, čustvovanja in čustvenega odzivanja. Čustvena inteligenca bistveno vpliva na uspešnost posameznika. Čustveno spretni učenci se raje in bolje učijo, navdušenje, ponos, samozavest, dobra samopodoba delujejo kot gonilna sila in pripomorejo k uspešnemu doseganju ciljev. Taki učenci se lažje odločajo, sprejemajo odgovornost in imajo dobre odnose z vrstniki, razumejo sebe in svoja ravnanja in so zmožni razumeti druge in ravnanja drugih. V odnosu do vrstnikov in odraslih ravnajo spretno, ne da bi pri tem žrtvovali svoje potrebe, znajo poiskati pomoč, ko jo potrebujejo.

7. Kako razvijamo sposobnost vživljanja v druge-empatijo pri učencih?

Vživljanje v druge – empatija je sposobnost, ki jo lahko razvijemo le, če poznamo lastna doživljanja, če se zavedamo sebe. To vpliva na moralna presojanja in reagiranja do soljudi. Empatijo, razvijamo vse življenje in tudi v šoli je mnogo priložnosti za razvoj te sposobnosti (igre vlog, literarna dela, spori v razredu). Pomembno je učence spodbujati, da poslušajo druge, da izrazijo, ubesedijo kaj menijo, kako se drugi počutijo, kaj čutijo. S poslušanjem se učenci učijo vživljanja, razvijajo odnos do sodelovanja, pridobivajo informacije in krepijo zaupanje. To pripomore k večjemu in kakovostnejšemu sodelovanju v razredu. Prav zato se je treba tudi spretnosti poslušanja načrtno učiti. Prepoznavanje doživljanja drugih lahko razberejo tudi prek neverbalnih sporočil. Izrazov obraza, telesa.

Vsakodnevno življenje v razredih prinaša mnogo priložnosti za spore, katerih vzroki so zelo različni. Vsak učenec ima svoje življenjske izkušnje, navade, prepričanja. Vsa ta različnost poraja spore, ki se zaradi slabe razvitosti za reševanje pogosto končajo z jezo, negativnimi občutki ali celo fizičnim nasiljem. Za uspešno, odgovorno reševanje konfliktov je nujna sposobnost razumeti, spoštovati in upoštevati različnost. Tudi za razvijanje sposobnosti reševanja konfliktov je v šoli veliko priložnosti. Prvi pogoj za učinkovito učenje reševanja nasprotji pa je ustvarjanje pogojev v razredu. To pomeni ustvarjanje takega ozračja, v katerem so interakcije med učitelji in učenci in med učenci samimi pozitivne in v medsebojnih odnosih vlada spoštovanje. V takem okolju se

razvijajo učenje, skupno delovanje, zaupanje, pri tem pa se bistveno spreminja koncept odgovornosti.

8. Na kakšen način razvijamo odgovornost pri učencih?

Učitelj ima pri razvijanju odgovornosti nadvse pomembno vlogo. Skupaj z učenci napravi načrt razvoja, s svojo aktivnostjo, mišljenjem, spodbujanjem, in prepričevanjem, z vztrajnostjo in osebnim zgledom skuša pritegniti vse učence. pomembno je k sodelovanju pritegniti tudi njihove starše, kajti prav ti pogosto prevzemajo odgovornost svojih otrok ali pa odgovornost celo prelagajo na šolo.

9. Opišite nekaj načinov za spodbujanje čustvene inteligence pri učencih!

- Spodbujajte dialog, samovrednotenje, refleksijo, iskanje skupnih rešitev
- Prizadevajte si za aktivno poskušanje
- Uporabljajte humor
- Opogumljajte učence
- Organizirajte različne oblike skupinskega in sodelovalnega učenja, vzajemno učenje
- Verjemite v sposobnosti učencev, da je vsak sposoben določenih stvari
- Poiščite učenčeva močna področja in jih poudarite
- Namesto tekmovalnosti naj bo sodelovanje
- Dodajte konkretne povratne informacije

10. Navedite nekaj strategij pri poučevanju reševanja problemov!

Bognar: Problemsko poučevanje, hevristično poučevanje, programirano poučevanje.

11. Katere tehnike reševanja problemov poznate? Eno opišite!

Možganska nevihta, možgansko zapisovanje, prisilne povezave, kontrolna lista, tehnika šestih klobukov, tehnika izmenjave problemov, tehnika PMI, morfološka analiza.

Možganska nevihta-tehnika ustvarjalnega mišljenja. Pomembno je, da vrednotenje ločimo od produciranja idej. Učence opozorimo, da naj napišejo (povedo) vse, kar jim tisti trenutek pride na misel. Pečjak priporoča: dajemo ideje, zaželeni so neobičajni predlogi, povezujemo ideje drugih s svojimi, ne kritizirajmo, najpomembnejša je količina idej,...Nevihta možganov ponavadi poteka v naslednjih fazah: reševanje preizkusnega problema, predstavitev problema, ponovna opredelitev problema, produciranje idej in vrednotenje idej.

Tehnika šestih klobukov- Razvil jo je De Bono, ki je opredelil različne vrste mišljenja v procesu reševanja problemov. Ponazoril jih je s klobuki različnih barv. Beli klobuk predstavlja objektivno mišljenje, dejstva s katerimi odgovorimo, katere informacije imamo in katere še potrebujemo. Rdeči klobuk predstavlja čustveno mišljenje in izraža, kaj nam je pri določeni rešitvi všeč in kaj ne. Rumeni klobuk predstavlja pozitivno mišljenje, ki pomaga iskati pozitivne vidike problema. Črni klobuk predstavlja kritično mišljenje in kritično pretresa rešitve, posebej je pozoren na pomanjkljivosti. Zeleni klobuk predstavlja ustvarjalno mišljenje in išče redke ideje. Modri klobuk predstavlja metakognicijo, ugotavlja, kje smo pri reševanju problema.

De Bono predlaga da uporabljamo klobuke po naslednjem zaporedju: beli, zeleni, rumeni, črni, zeleni, modri, rdeči.

12. Kakšna je razlika med tehnikama reševanja problemov: možganska nevihta in možgansko zapisovanje?

Pri tehniki možganska nevihta učenci ponavadi povedo vse možne ideje in predloge ter jih učitelj zapisuje na tablo. Tehnika je skupinska tehnika ustvarjalnega mišljenja.

Pri tehniki možgansko zapisovanje pa učenci ideje zapisujejo. Primerna je za tiste učence, ki se lažje izražajo v pisni obliki ter daje veliko idej v kratkem času.

13. Kašne so prednosti in omejitve problemskega pouka?

Problemski pouk ima veliko prednosti pa tudi nekaj omejitev, ki jih moramo poznati in upoštevati, ko organiziramo takšen način dela. Pri problemskem pouku učence zavestno in notranje motiviramo, težišče je na procesu, Omogoča povezovanje učnih problemov in praktičnih izkušenj učencev. Pri problemskem pouku je po navadi prisotna tudi vsebinska racionalnost. Pouk je omejen na problemsko situacijo in se s tem učna snov ne kopiči, učenci jo spoznajo sami glede na potrebo. Problemski pouk je neprimeren pri vsebinah, pri katerih treba učno snov reproducirati. Nesmiselno ga je uporabljati pri dejavnostih, pri katerih razvijamo določene spretnosti in avtomatizacijo.